

Politie & Sociale Teams. Een praktijkonderzoek naar het contact tussen de politie en sociale teams (2017). Johan Kruij (RadarAdvies, Amsterdam). Verkenningen 79

Hoofdvraag

Hoe verhouden sociale teams en de politie zich tot elkaar en welke factoren spelen hierin een rol?

Deelvragen:

1. Is er contact tussen sociale teams en de politie en wat is de frequentie van dit contact?
2. Hoe ziet het contact tussen sociale teams en de politie er inhoudelijk uit?
3. Hoe verloopt het contact procesmatig?
4. Hoe wordt het contact door agenten en sociaal werkers ervaren?

Methoden van onderzoek

- case studies: 6 sociaal wijkteams
- 36 semigestructureerde interviews: 16 sociaal werkers, 8 beleidsmakers en 11 wijkagenten
- klankbordgroep, bestaande uit 5 deskundigen

Samenvatting

Door decentralisaties zijn gemeenten sinds 2015 bestuurlijk en financieel verantwoordelijk geworden voor het overgrote deel van de maatschappelijke ondersteuning aan burgers. Om de decentralisaties handen en voeten te geven, hebben veel gemeenten er voor gekozen om sociale teams in te richten. In deze teams werken 'sociaal werkers' uit verschillende organisaties en disciplines samen. In dit rapport wordt verkend hoe deze sociale teams zich in deze beginfase in de praktijk verhouden tot de politie.

Er zijn semi-gestructureerde interviews (N=37) gehouden met medewerkers van zes verschillende sociale wijkteams en wijkagenten. Daarnaast zijn er observaties uitgevoerd bij inhoudelijke bijeenkomsten en is er gebruik gemaakt van een klankbordgroep.

Het blijkt dat de frequentie van het contact tussen de sociaal werkers en de wijkagent een stuk hoger is bij kleine gemeenten dan middel- en grote gemeenten. De intensiteit van het contact hangt sterk samen met de rolopvatting van de wijkagent. Zo werken wijkagenten die, naast handhaving en het waarborgen van veiligheid ook een zorgtaak voor zichzelf zien weggelegd, vaak nauw samen met het sociaal team. Over het geheel genomen weten de politie en sociale teams elkaar vooral te vinden bij zwaardere casussen en casussen waarbij kinderen / jongeren zijn betrokken.

Op het gebied van handhaving en het borgen van veiligheid functioneert het contact goed. Als het vanuit een praktijksituatie nodig is dan weten sociale teams de politie te vinden. Tijdens het onderzoek kwamen er geen voorbeelden van incidenten of escalaties naar voren, die voorkomen hadden kunnen worden als er eerder of meer contact was geweest tussen het sociaal team en de politie.

Doordat wijkagenten goed zicht hebben op sociale problemen in de wijk wensen sociale teams eerder en meer zorggerelateerde informatie te ontvangen van wijkagenten. Dit zou ervoor zorgen dat sociale teams preventiever te werk kunnen gaan. Tegelijkertijd hebben sociale teams te maken met een grote caseload en zijn zij veel tijd kwijt aan interne ontwikkelingen. Hierdoor komen ze nauwelijks aan preventieve werkzaamheden toe. Het is dan ook de vraag of een grote informatievoorziening vanuit de politie ervoor zorgt dat inwoners sneller geholpen worden.

De onderzoekers constateren dat de rol en de plek van sociale teams in het sociaal domein zich de komende jaren nog moet uitkristalliseren. Verwacht wordt dat de capaciteit en ontwikkelkracht om preventief te werken zal toenemen en daarmee waarschijnlijk ook het

contact met de wijkagent. Dit zou mensen met beginnende problematiek mogelijk eerder een oplossing kunnen bieden en op die manier positief kunnen uitwerken op de veiligheidsbeleving en leefbaarheid in de wijk.